

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U002925

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелецька Оксана Володимирівна

2. Pelets'ka Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.11

Назва наукової спеціальності: Кардіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-05-2009

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: Харківська медична академія післядипломної освіти

Код за ЄДРПОУ: 01896672

Місцезнаходження: 61176, м. Харків, вул. Корчагінців, 58

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти

Код за ЄДРПОУ: 01896672

Місцезнаходження: 61176, м. Харків, вул. Корчагінців, 58

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.30

Тема дисертації:

1. Поліморфізм гену ангіотензинперетворюючого ферменту та ефективність антигіпертензивної терапії.
2. The angiotensin-converting enzyme gene polymorphism and effectiveness of antihypertensive therapy.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: есенціальна артеріальна гіпертензія. Мета дослідження: підвищити ефективність терапії артеріальної гіпертензії на основі вивчення впливу I/D поліморфізму гену АПФ на ефективність інгібіторів АПФ та сартанів. Методи дослідження: загальноклінічні, лабораторні, біохімічні (кінетичний, полімеразної ланцюгової реакції з подальшим електрофорезом в агарозному гелі), інструментальні та статистичні. Теоретичні і практичні результати: визначення поліморфізму гена ангіотензинперетворюючого ферменту у хворих на артеріальну гіпертензію дозволяє виділити серед пацієнтів групу високого ризику для здійснення мір цілеспрямованої профілактики ускладнень АГ, а також підвищити ефективність лікування хворих на артеріальну гіпертензію шляхом диференційованого підходу до призначення антигіпертензивної терапії, віддаючи перевагу при II генотипі інгібіторам АПФ, а у носіїв D - алелі – сартанам. Новизна: встановлено існування впливу I/D поліморфізму гену АПФ на клінічний перебіг артеріальної гіпертензії. Найбільш вагомими відмінностями виявлені у хворих з гомозиготним типом спадковості D та I алелей. В зрівнянні з II генотипом, для DD генотипу характерні обтяжена спадковість по артеріальній гіпертензії,

більш тяжкий перебіг захворювання, хро-нічна серцева недостатність (ХСН) та частіша зустрічаємість супутніх захворювань - цукрового діабету (ЦД) та ішемічної хвороби серця (ІХС). В той час, коли ІІ генотип має протек-торні властивості, про що свідчать пізніший вік маніфестації АГ та переважно безсимптомний перебіг захворювання. Наявність D алелі асоційована з більш високими цифрами систолічного та діастолічного артеріального тиску (САТ і ДАТ) та більшою вираженістю розвитку гіпертрофії міокарду лівого шлуночка. Уперше виявлено існування залежності між ефективністю антигіпертензивної терапії блокаторами РАС (іАПФ і сартанами) та І/Д поліморфізмом гену АПФ. Так, ефективність іАПФ була більш виразною в осіб з гомозиготним типом спадкоємства І алелі: зниження САТ на 19%, ДАТ на 16,1%, досягнення цільового АГ на монотерапії в 89% випадків, тоді як при DD генотипі ці показники склали 17,8%, 12,8% та 50% відповідно. Сартани були більш ефективними у носіїв D алелі: зниження САТ на 21,2%, ДАТ на 20,4%, досягнення цільового АГ на монотерапії в 79% ви-падків, проти 18,2%, 16% та 64% при ІІ генотипі відповідно. Ступінь упровадження: результати проведеного досліджен-ня впроваджені в практику роботи терапевтичного відділення Державного закладу «Дорожня клінічна лікарня станції Хар-ків» статутного територіально - галузевого об'єднання «Пів-денна залізниця», кардіологічного відділення Військово - ме-дичного клінічного центру Північного регіону, кардіологіч-них та терапевтичних відділень Харківської міської клінічної лікарні № 8, а також у навчальний процес на кафедрі кардіо-логії та функціональної діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти. Сфера використання: медицина, кардіологія.

2. Object of the study: essential hypertension. Purpose of the study: to improve the efficacy of the therapy for arterial hypertension (AH) on the basis of the study of the effect produced by I/D polymorphism of the angiotensin-converting enzyme (ACE) gene on the efficacy of ACE inhibitors and sartans. Methods of the investigation: general clinical, laboratory, biochemical (kinetic, polymerase chain reaction followed by electrophoresis in an agarose gel), instrumental and statistical ones. Theoretical and practical results: the detection of ACE gene polymorphism in AH patients makes it possible to isolate in them a high-risk group for carrying out measures of the purposeful prevention of AH complications, as well as to increase the efficacy of treating AH patients by a differential approach to the administration of the antihypertensive therapy, giving preference to ACE inhibitors (ACEi) in type II and sartans in D allele carriers. Novelty: the influence of I/D polymorphism of ACE gene on the clinical course of AH was revealed. The most significant changes were found out in patients with the homozygous type of the inheritance of D and I alleles. If compared with genotype II, DD one is characterized by bad heredity of AH, a more severe course of the disease, chronic heart insufficiency and a more common development of concomitant diseases: diabetes mellitus and coronary disease; whereas genotype II has protective properties, as it is testified by a later age of AH manifestation and a mainly symptomless course of the disease. The presence of D allele was associated with higher values of the systolic and diastolic blood pressure (SBP and DBP) and a larger expressiveness in the development of myocardial hypertrophy in the left ventricle. For the first time, a relationship was revealed between the efficacy of the antihypertensive therapy with of the rennin-angiotensin system blockers (ACEi and sartans) and I/D polymorphism of ACE gene. Thus, the efficacy of ACEi was more expressed in people with the homozygous type of the inheritance of I allele: decreases of SBP by 19 % and DBP by 16.1 %, achievement of the planned blood pressure (BP) with the monotherapy in 89 % of cases, while in DD genotype these indices were 17.8 %, 12.8 % and 50 %, respectively. Sartans were more effective in the carriers of D allele: decreases of SBP by 21.2 % and DBP by 20.4 %, achievement of the planned BP with the monotherapy in 79 % of cases, while in genotype II these indices were, respectively, 18.2 %, 16 % and 64 %. Degree of introduction: results of the conducted study were introduced in the practical work of the Therapeutics Department of the State Institution "Railway Hospital of Kharkiv Station" of the statutory territory-trade association "The Southern Railway", the Cardiological Department of the Military Medical Clinical Centre of the Northern Region, cardiological ad therapeutics departments of Kharkiv City Hospital No. 8, as well as in the educational process at the Department of Cardiology and Functional Diagnosis of Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education. Sphere of application: medicine, cardiology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Целуйко Віра Йосипівна

2. Tseluiko V.I.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лапшина Лариса Андріївна

2. Лапшина Лариса Андріївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіренко Юрій Миколайович

2. Сіренко Юрій Миколайович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ковальова Ольга Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ковальова Ольга Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

